

>>>

Web Development with Python Lesson 14

OBSAH PREZENTÁCIE

- Opakovanie
- Abstraktné triedy
- SOLID princípy
- S - single Responsibility Principle
- O - open-closed principle
- L - liskov Substitution Principle
- I - interface Segregation Principle
- D - dependency Inversion Principle

OPAKOVANIE

- Čo sú návrhové vzory?
- Aké tri typy návrhových vzorov poznáte?
- Opíšte Singleton
- Opíšte Factory Method
- Opíšte Observer
- Opíšte MVC

ABSTRAKTNÉ TRIEDY

Abstraktné triedy v Pythone slúžia ako základ pre iné triedy, ktoré z nich odvodzujú, a definujú sadu abstraktných metód, ktoré musia byť implementované v odvodených triedach.

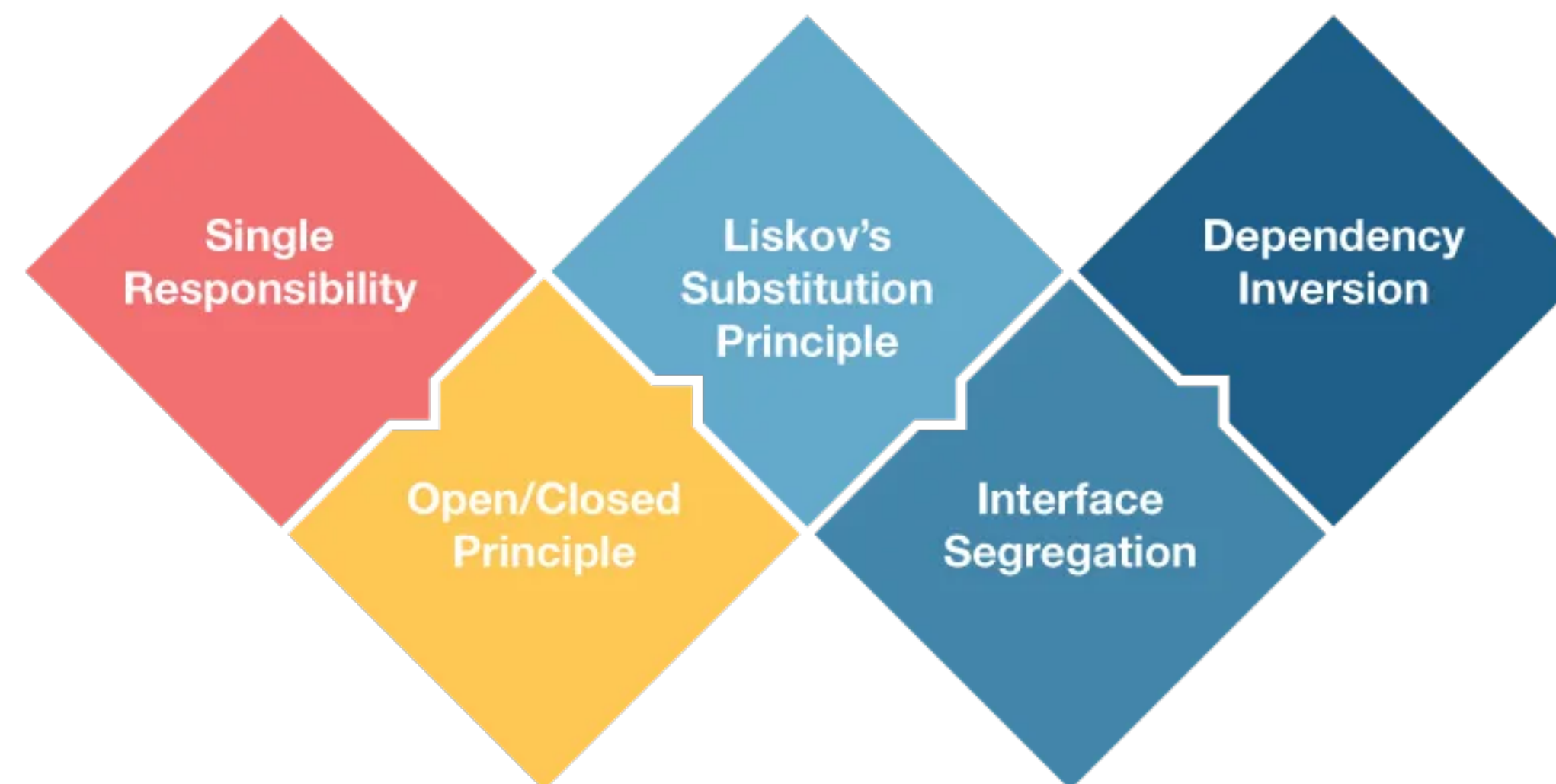
Abstraktná trieda sama o sebe nemôže byť inštanciovaná, čo znamená, že z nej nemôžete vytvoriť priamy objekt.

ABSTRAKTNÉ TRIEDY

```
1  from abc import ABC, abstractmethod
2
3  @↓ class Zviera(ABC):
4      @abstractmethod
5  @↓ def zvuk(self):
6      pass
7
8  class Pes(Zviera):
9  @↑ def zvuk(self):
10     return "Haf"
11
12  moje_zviera = Zviera()
13
14  moj_pes = Pes()
15  print(moj_pes.zvuk())
```

SOLID PRINCÍPY

princípy pomáhajú pri vytváraní softvérových systémov, ktoré sú ľahko udržiavateľné, rozširiteľné a testovateľné

S - Single Responsibility Principle (SRP)⁸

Zásada jedinej zodpovednosti hovorí, že trieda by mala mať len jeden dôvod na zmenu. To znamená, že trieda by mala byť zodpovedná len za jednu funkcionálnosť alebo oblasť záujmu, čo uľahčuje jej údržbu a testovanie.

S - Single Responsibility Principle (SRP)

9

```
main.py  s_bad.py x
1 class User:
2     def __init__(self, name, last_name, age):
3         self.name = name
4         self.last_name = last_name
5         self.age = age
6
7     @property
8     def age(self):
9         return self._age
10
11    @age.setter
12    def age(self, age):
13        if age < 0 or age >= 130:
14            raise ValueError("Age must be between 0 and 130 ")
15        self._age = age
16
17    # Displays user information to the console.
18    def display(self):
19        print(f"{self.name}{self.last_name}{self.age}")
20
21    def input(self):
22        self.name = input("Input name:")
23        self.last_name = input("Input last name:")
24        self.age = int(input("Input age:"))
25
26    # Create a User object, display its information,
27    # update it with user input, then display it again.
28    obj = User( name: "Bill", last_name: "Windows", age: 34)
29    obj.display()
30    obj.input()
31    obj.display()
```

S - Single Responsibility Principle (SRP)

10

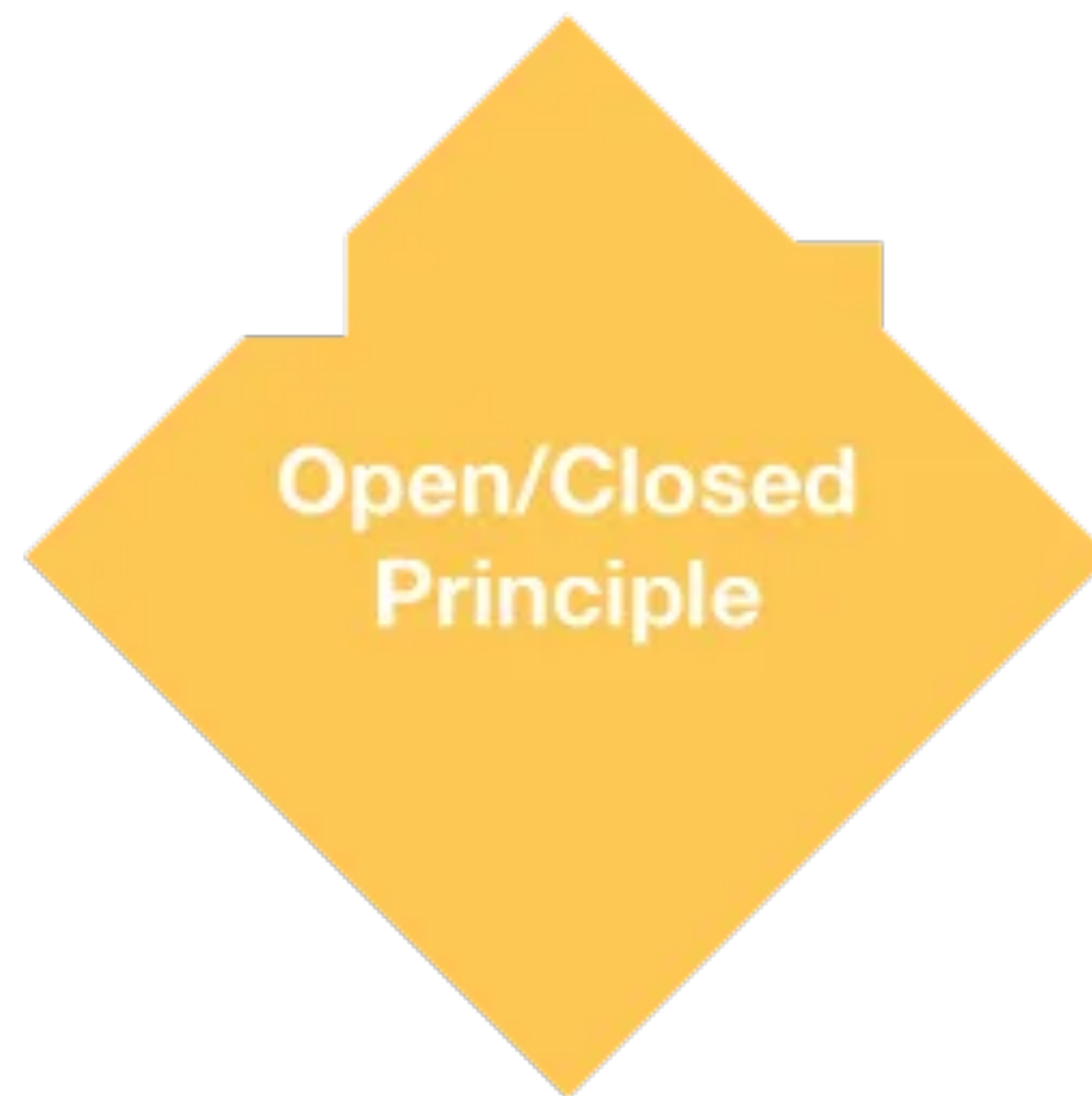
```
main.py s_bad.py s_good.py x
1 class User:
2     def __init__(self, name, last_name, age):
3         self.name = name
4         self.last_name = last_name
5         self.age = age
6
7     @property
8     def age(self):
9         return self._age
10
11     # Setter for age includes validation.
12     @age.setter
13     def age(self, age):
14         if age < 0 or age >= 130:
15             raise ValueError("Age must be between 0 and 130 ")
16         self._age = age
17
18     # Console class handles user I/O operations.
19     class Console:
20
21         @staticmethod
22         def display(obj):
23             print(f"{obj.name}{obj.last_name}{obj.age}")
24
25         @staticmethod
26         def input():
27             name = input("Input name:")
28             last_name = input("Input last name:")
29             age = int(input("Input age:"))
30             return User(name, last_name, age)
31
32 obj = User( name: "Bill", last_name: "Windows", age: 34)
33 Console.display(obj)
34 obj = Console.input()
35 Console.display(obj)
```

VÝZNAM

- **Lepšia udržateľnosť:** Keď má trieda alebo modul len jednu zodpovednosť, je oveľa jednoduchšie pochopiť, testovať a opravovať ju. Úpravy v jednej časti systému majú menšiu šancu nezamýšľane ovplyvniť iné časti.
- **Zjednodušené testovanie:** Triedy s jednou zodpovednosťou sú oveľa jednoduchšie na testovanie, pretože potrebujete testovať menej funkcionality v rámci jednej jednotky. To vedie k presnejším a efektívnejším testom.
- **Vyššia flexibilita a možnosti opätovného použitia:** Keď sú komponenty navrhnuté tak, aby riešili len jednu zodpovednosť, je ľahšie ich použiť v iných častiach aplikácie alebo dokonca v iných projektoch, pretože ich funkcionality sú dobre definované a izolované.
- **Lepšie paralelné vývojové práce:** Keďže zodpovednosti sú jasne oddelené, viacerí vývojári môžu pracovať na rôznych častiach systému súčasne bez veľkého rizika konfliktov alebo potreby častého zlučovania zmien.

O - Open-Closed Principle (OCP)

Zásada otvorenosti/zatvorenosti uvádza, že softvérové entity (triedy, moduly, funkcie atď.) by mali byť otvorené pre rozšírenie, ale zatvorené pre úpravy. To znamená, že je možné pridávať nové funkcionality bez menenia existujúceho kódu.

O - Open-Closed Principle (OCP)

```
main.py  s_bad.py  s_good.py  o_bad.py x
1  import io
2  import os
3
4  class Output:
5      def __init__(self, data, output_type):
6          # output_type determines the destination type for the data.
7          self.output_type = output_type
8          self.data = data
9
10     def display(self):
11         if self.output_type == "console":
12             print(f"{self.data}")
13         elif self.output_type == "file":
14             file_dir = os.path.dirname(os.path.abspath(__file__))
15             os.chdir(file_dir)
16             with open('output.txt', 'w') as f:
17                 f.write(self.data)
18         else:
19             raise ValueError("Wrong type of output")
20
21     # Create an Output object with data "some string"
22     # and output_type "file", then call its display method.
23     obj = Output(data: "some string", output_type: "file")
24     obj.display()
```


O - Open-Closed Principle (OCP)

```
main.py  s_bad.py  s_good.py  o_bad.py  o_good.py x
1  from abc import ABC, abstractmethod
2
3  # Abstract base class for outputs.
4  class Output(ABC):
5      def __init__(self, data):
6          self.data = data
7
8      # Declare an abstract display method.
9      @abstractmethod
10     def display(self):
11         pass
12
13     # Console output implementation.
14     class ConsoleOutput(Output):
15         def display(self):
16             print(f"{self.data}")
17
18     # File output implementation.
19     class FileOutput(Output):
20         def display(self):
21             with open('output.txt', 'w') as f:
22                 f.write(self.data)
23
24     # Create a ConsoleOutput object and display.
25     obj = ConsoleOutput("some string")
26     obj.display()
27
28     # Create a FileOutput object and display.
29     obj2 = FileOutput("another string")
30     obj2.display()
```

VÝZNAM

- **Zlepšená udržateľnosť:** Keďže existujúci kód zostáva nezmenený pri pridávaní novej funkcionality, je menšia pravdepodobnosť, že rozšírenie zavedie chyby do už overeného a stabilného kódu.
- **Zvýšená flexibilita:** OCP umožňuje vývojárom pridávať nové funkcionality alebo reagovať na zmeny požiadaviek bez nutnosti zasahovať do existujúceho kódu. To znamená, že systém je flexibilnejší a lepšie sa prispôsobí budúcim potrebám.
- **Lepšia modularita:** Dodržiavanie OCP často vedie k návrhu, kde systém je rozdelený do dobre definovaných, modulárnych komponentov, čo uľahčuje pochopenie, testovanie a rozvoj softvéru.
- **Znížené riziko pri aktualizáciách:** Keďže existujúci kód zostáva nezmenený, aktualizácie a rozšírenia prinášajú menšie riziko narušenia funkcionality systému, čo vedie k stabilnejšiemu vývojovému cyklu.

L - Liskov Substitution Principle (LSP)

16

Zásada substitúcie Liskovovej hovorí, že objekty v programe by mali byť nahraditeľné ich podtypmi bez ovplyvnenia správnosti programu. To znamená, že odvodené triedy musia byť schopné úplne nahradiť svoje nadtriedy.

L - Liskov Substitution Principle (LSP)

17

```
1  class Vtak:
2      def lietat(self):
3          pass
4
5  class Vrabec(Vtak):
6      def lietat(self):
7          return "Vrabec lieta"
8
9  class Kura(Vtak):
10     def lietat(self):
11         return "Kura nemôže lietať"
12
13     def spustit_lietanie(vtak):
14         print(vtak.lietat())
15
16     vrabec = Vrabec()
17     kura = Kura()
18
19     spustit_lietanie(vrabec)
20     spustit_lietanie(kura)
```

L - Liskov Substitution Principle (LSP)

18

```
1  @↓  ∨ class Vtak:
2      pass
3
4  @↓  ∨ class LietajuciVtak(Vtak):
5  @↓  ∨     def lietat(self):
6      |     pass
7
8      ∨ class Vrabec(LietajuciVtak):
9  @↑  ∨     def lietat(self):
10     |     return "Vrabec lieta"
11
12     ∨ class Kura(Vtak):
13     |     pass
14
15     ∨ def spustit_lietanie(lietajuci_vtak):
16     |     print(lietajuci_vtak.lietat())
17
18     vrabec = Vrabec()
19     spustit_lietanie(vrabec)
```


VYŽITIE

- **Zvýšená modulárnosť:** LSP umožňuje vytvárať systémy s vysokou úrovňou modularity. Komponenty sú navrhnuté tak, aby boli zameniteľné, čo uľahčuje výmenu alebo aktualizáciu implementácií bez ovplyvnenia zvyšku systému.
- **Lepšia udržiateľnosť:** Keďže LSP zabezpečuje, že zmeny v podtypoch neovplyvnia nadtypy, je jednoduchšie udržiavať a rozširovať existujúci kód. To vedie k znižovaniu nákladov na údržbu a zlepšeniu celkovej kvality kódu.
- **Zvýšená opätovná použiteľnosť kódu:** Podtypy, ktoré dodržiavajú LSP, môžu byť použité v akomkoľvek kontexte, kde je očakávaný ich nadtyp. To umožňuje opätovné použitie kódu v rôznych častiach aplikácie alebo dokonca v rôznych projektoch.

I - Interface Segregation Principle (ISP)

20

Zásada segregácie rozhraní uvádza, že klienti by nemali byť nútení závisieť na rozhraniach, ktoré nepoužívajú. To vedie k vytváraniu špecifických rozhraní namiesto jedného, veľkého, univerzálneho rozhrania.

I - Interface Segregation Principle (ISP)

21

```
1  from abc import ABC, abstractmethod
2
3  @l class Vtak(ABC):
4      @abstractmethod
5      def lietaj(self):
6          pass
7
8      @abstractmethod
9      def chod(self):
10         pass
11
12     class Pstros(Vtak):
13         def fly(self):
14             raise Exception("Pstros is not flying")
15
16         def walk(self):
17             print("Pstros is walking")
18
19     class Orol(Vtak):
20         def fly(self):
21             print("Orol is flying")
22
23         def walk(self):
24             print("Orol is walking")
25
26     try:
27         obj = Orol()
28         obj.fly()
29         obj.walk()
30         obj2 = Pstros()
31         obj2.walk()
32         obj2.fly()
33     except Exception as e:
34         print(e)
```

I - Interface Segregation Principle (ISP)

22

```
1  from abc import ABC, abstractmethod
2
3  @class Walkable(ABC):
4      @abstractmethod
5      def chod(self):
6          pass
7
8  @class Flyable(ABC):
9      @abstractmethod
10     def lietaj(self):
11         pass
12
13     class Pstros(Walkable):
14         def chod(self):
15             print("Pstros is walking")
16
17     class Orol(Walkable, Flyable):
18         def lietaj(self):
19             print("Orol is flying")
20         def chod(self):
21             print("Orol is walking")
22
23     try:
24         obj = Orol()
25         obj.lietaj()
26         obj.chod()
27
28         obj2 = Pstros()
29         obj2.chod()
30
31 except Exception as e:
32     print(e)
```

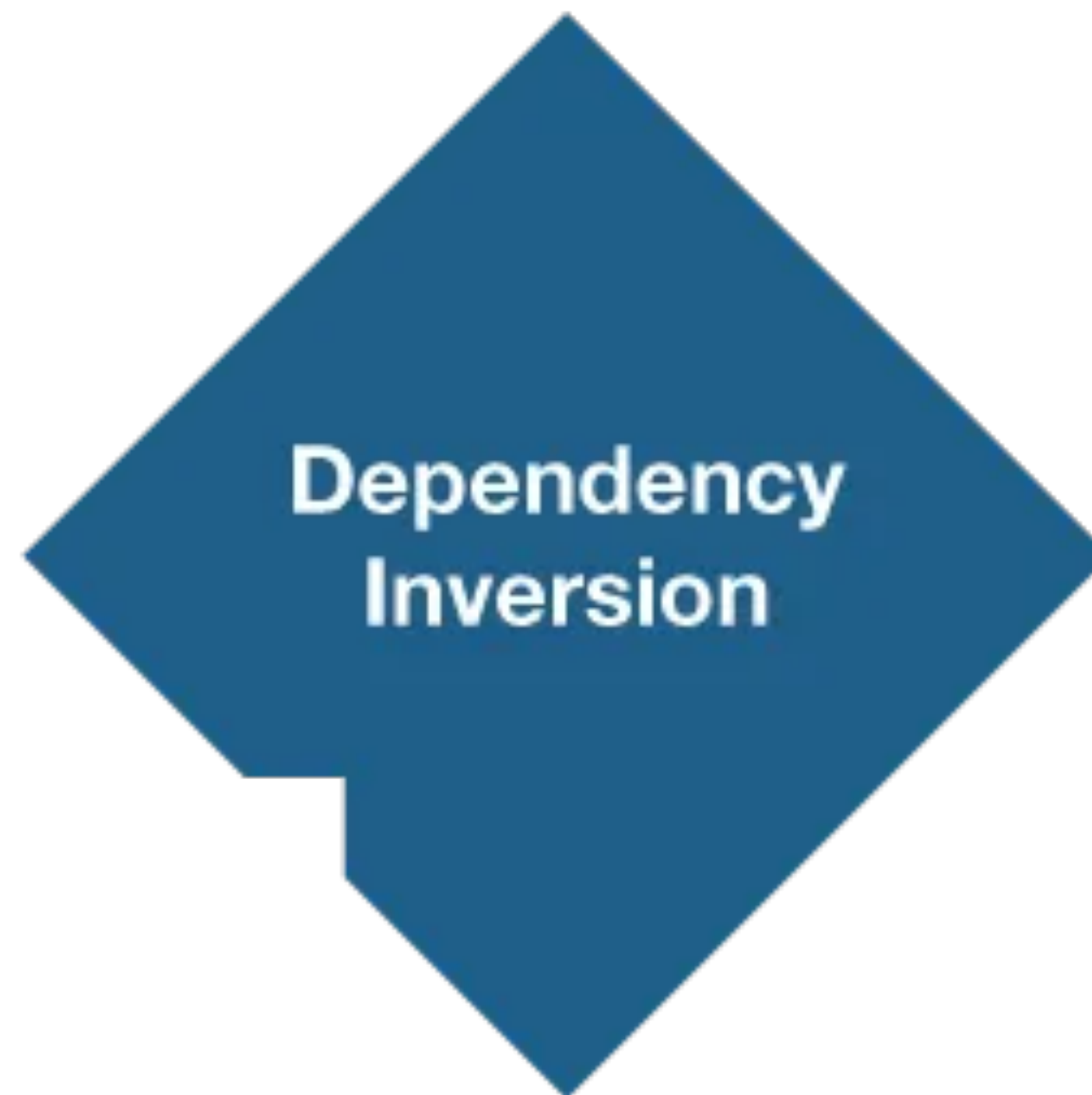
VYŽITIE

- **Zníženie závislostí:** Triedy nebudú závislé na metódach, ktoré nepoužívajú. Tým sa znižuje ich vzájomná závislosť, čo vedie k modularitejšiemu a pružnejšiemu dizajnu.
- **Lepšia čitateľnosť a udržiateľnosť kódu:** Keď triedy implementujú len tie rozhrania, ktoré potrebujú, stáva sa kód jednoduchším na pochopenie a údržbu. Zmeny v jednom rozhraní majú menší dopad na triedy, ktoré toto rozhranie nepoužívajú.
- **Zvýšenie opätovnej použiteľnosti kódu:** Menšie, špecifické rozhrania sú ľahšie opätovne použiteľné v rôznych kontextoch, pretože sú zamerané na konkrétne funkcionality. Tým sa zvyšuje flexibilita pri návrhu a implementácii nových funkcií alebo systémov.

D - Dependency Inversion Principle (DIP)

24

Zásada inverzie závislostí hovorí, že moduly vyššej úrovne by nemali závisieť na moduloch nižšej úrovne, ale oba by mali závisieť na abstrakciách. Taktiež abstrakcie by nemali závisieť na detailoch, ale detaily by mali závisieť na abstrakciách.

D - Dependency Inversion Principle (DIP)

25

```
1 class TextFileOperations:
2     def __init__(self, path):
3         self.path = path
4
5     def read_text_data(self):
6         with open(self.path, 'r') as file:
7             data = file.read()
8         return data
9
10    def write_text_data(self, data):
11        with open(self.path, 'w') as file:
12            file.write(data)
13
14    class TextOperations:
15        def __init__(self, text_source):
16            self.text_source = text_source
17            self.data = self.text_source.read_text_data()
18
19        # Searches for a
20        def search_for_word(self, word):
21            return word in self.data
22
23        # Counts the occurrences of a word in the data
24        def count_occurrences(self, word):
25            return self.data.count(word)
26
27    file = TextFileOperations("output.txt")
28
29    obj = TextOperations(file)
30    print(f"{obj.search_for_word('more')}")
31    print(f"{obj.count_occurrences('be')}")
```

D - Dependency Inversion Principle (DIP)

26

```
1  from abc import ABC, abstractmethod
2
3  class DataSource(ABC):
4      def __init__(self, path):
5          self.path = path
6
7      @abstractmethod
8      def read_data(self):
9          pass
10     @abstractmethod
11     def write_data(self):
12         pass
13
14     class TextDataSource(DataSource):
15         def read_data(self):
16             with open(self.path, 'r') as file:
17                 data = file.read()
18             return data
19         def write_data(self, data):
20             with open(self.path, 'w') as file:
21                 file.write(data)
22
```

```
23 class DbDataSource(DataSource):
24     def read_data(self):
25         return "data from database"
26     def write_data(self, data):
27         print(f"write {data} to database")
28
29 class TextOperations:
30     def __init__(self, data_source):
31         self.data_source = data_source
32         self.data = self.data_source.read_data()
33
34     def search_for_word(self, word):
35         return word in self.data
36
37     def count_occurences(self, word):
38         return self.data.count(word)
39
40 file = TextDataSource("output.txt")
41 db = DbDataSource("customers")
42
43 obj = TextOperations(file)
44 print(f"{obj.search_for_word('more')}")
45 print(f"{obj.count_occurences('be')}")
46
47 obj = TextOperations(db)
48 print(f"{obj.search_for_word('data')}")
49 print(f"{obj.count_occurences('from')}")
```

VYŽITIE

- **Zvýšená modulárnosť:** DIP podporuje návrh, ktorý je viac modulárny, pretože moduly nie sú pevne viazané na konkrétne implementácie, ale na abstrakcie. To umožňuje ľahké vymieňanie a aktualizáciu modulov bez potreby zmeny v moduloch, ktoré od nich závisia.
- **Nižšia vzájomná závislosť komponentov:** DIP znižuje priamu závislosť medzi konkrétnymi modulmi, čo vedie k väčšej nezávislosti a izolácii komponentov. To zjednodušuje údržbu a aktualizáciu systému.
- **Zlepšená možnosť opätovného použitia kódu:** Abstrakcie umožňujú, aby boli komponenty navrhnuté tak, aby boli ľahko opätovne použiteľné v rôznych častiach aplikácie alebo dokonca v rôznych projektoch.

ZHRNUTIE

<https://www.youtube.com/watch?v=kF7rQmSRlq0>

ZADANIE

Task 1

Create a class Shoes. Store the following data:

- type of shoes:
 - male,
 - female;
- type of shoes (sneakers, boots, sandals, dress shoes, etc.);
- color;
- price;
- brand;
- size.

Create necessary methods for this class. Implement the MVC pattern for the Shoes class and code to use a model, controller, and view.

ZADANIE

Task 2

Create a class Recipe. Store the following data:

- recipe name;
- recipe author;
- type of recipe (soups, salads, etc.);
- recipe text;
- a link to the recipe video;
- ingredients;
- cuisine (Italian, French, Ukrainian, etc.)

Create necessary methods for this class. Implement the MVC pattern for the Recipe class and code to use a model, controller, and view.

ZADANIE

Task 1

Create an app simulating a hot dog spot. The app should have the following functionality:

1. The user can choose among three standard hot dog recipes or create a custom one.
2. The user can choose whether to add mayonnaise, mustard, ketchup, toppings (sweet onions, jalapenos, chile, pickles, etc.)
3. Information about the ordered hot dog should be displayed on the screen and saved to a file.
4. If the user orders three and more hot dogs, provide a discount. The discount depends on the number of hot dogs.
5. Payment can be in cash or by card.
6. Provide the possibility to view the number of hot dogs sold, returns, profit.
7. Provide the possibility to view information about the availability of hot dog ingredients.
8. If the ingredients are about to run out, display a message about ingredients that need to be purchased.
9. Application classes must be created based on the SOLID principles and design patterns.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST